

C A I I P L I N I I S E - C U N D I .

Des wijtberoemden / Hooghgeleerden ouden Philosophi ende Naturcon-

digers / Boeken ende Schyften / in drie deelen ondersheyden / Het eerste tracteert vande Natur / Aert ende Eychenschap aller Creatueren ofte Schepselen Godes / Als namentlick / vande Menschen / hare Geboorte / Opvoedinge / Gehuyphen / Consten / Hanteringen / Leven / Cranchheit / ende Sterben. Het tweede vande vier voertighe Dieren / die op't Kerden ende in de Wateren leven. Het derde vande Voghelen / die in de Lucht ende op't Kerden vliegghen ende sijn. Gork van de onteyne cruyden ende Wozmen / als Slangen / etc. Gork mede van andere cleynere Dieren / namentlick Emen / Wygen / ende haets gelicken.

Alles / Apsteckers / Puyfvaadren ende Puyfmsadren / noch alle Kofboebbers der Consten / seer dienstelick / profitelick ende bermakelick. Nu nieuwelick upt den Hooghduytsche in onse Nederlanctse sprake overgeset / en met schoone Figuren geckert.

T O T A R N H E M .
Verdruckt by Jan Zanzen Boeckvercooper
Sano M. DC. 8.

16

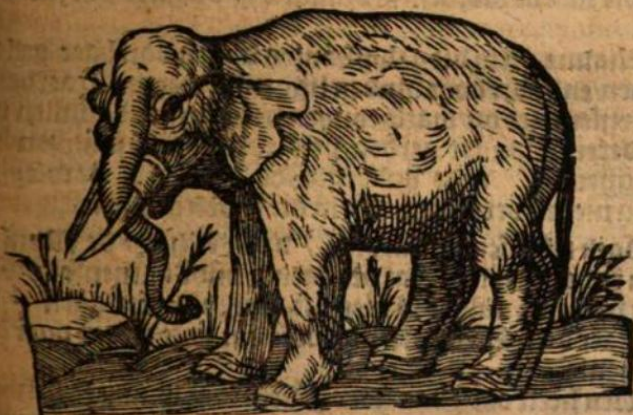
Het anderde deel Caij Plinij Secundi/vande viervoetighe Dieren/ende Slangen/ende wat op der Aerden sine wooninghe heeft.

Nu willen wy (sepdt Plinius int beghinsel des achten Boeck vande natuerliche dingē) met de Historiē van de ander Creatueren te schryuen voort vaeren/ende beginnen vande gene die hare wooningh en welen by ons Menschen hier op der Aerden hebben.

Loff des Olyphanten ende van syn groote verstant.

Dat eerste Capittel.

Heb. Behemah. Ελεφας. Elephas. *Helfand. Olyphant.*

En Olyphant is dat alder grootste Dier/dat sich
het aldernaest met des menschen sinnē vergelice/
want hy verstaet ten deele de Inlandsche sprake/
hy is gehooftaem ende dienstbaer/wat hy geleere
heeft

seyr schoone berwen/eben gheltich eenen schoonen Gaerden
 ofte Hof met Bloemen/ende veel wonderliche onderspre-
 kelde Gout-geele haffen / het heeft oock twee schoone He-
 mels Blacuwe Duttten / ende een Dupl gheltich de Egv-
 alsche Honden.

D. Gesnerus ex Cardano : Daer wort eenen Nop ghe-
 bonden die oprecht daer henen gaet/ende heeft eenen Start
 ende Breenen gheltich eenen Wildenman / ouer het gant-
 selche Lijf is hy rou / en heeft een bysondere liefde tot de
 Jonghe kinderen / oock tot de Vrouwen / het is een seer
 ontsapich ende ontuchtich Dier/doch sulcken subtylen Cop/
 dat het met spien verstant veel menschen te boben gaet in
 sonderheyt de Egypenaers/Numider/Laponen/ende son-
 nige meer andere Barbarische Lypden.

Dat twvintichste Capittel.

Vanden Rhinocerote.

A a ij

Oubst

Van ghe-
salties
des Neus,
hoorns.

DOver die hierboven verhaelde Schoufpelen/worden
ooc eenen Rhinoceros getoont/die hadde vooz op syn
Neuse eenen hozen/van diergelijckē spinder namaels
te Komen veel getoont worden.

Strabo lib. 16. Den Kinoceros die ick in Alexandria ge-
sten hebbe/was so groot als eenē Stryer/hy en was niet geel
verwich/maer gelijck een Olpphant/om synen Snupt sach
hy gelijck een wilt Swijn/alleen dat onderschept wasser, op
de Neus droech hy eenen crammen Hozen/ harder dan ee-
nich been/ hy hadde van den Rugghe af tot de Beenen toe
grootte breedte Schulpen/gelijck ofte hem daer aen ghegoft
hadden geweest.

Hcb. Reem. Pivox. sp. Rhinoceros. Neus hoorn

Wanden
Neus hoorn
ende Olp-
phanten
stygde.

Hy is des Olpphanten geboren erk-byant/ est als hy met
dien stryden wil/so wet hy eerst synen Hoorn aen de steenen/
ende daer mede steeckt hy hem terstont na den buyck/dewill
het schijnt dat hy weet, dat hem die weeck is. Die Dier ge-
lijck de Olpphant seer na met de langte/maer hy heeft veel
coyter beenen/ende is meestendeel geelachtich.

Plinius: Als den Rhinoceros met den Olpphant bech-
ten wil/ het welcke meestendeel om der weyden wille ghe-
schiet/so wet hy synen Hozen tegen de steenen/ ende loopt de
Olpphant

vande vier-voetige ende cruypende Dieren. 189

Olyphant terstont tusschen de beenen / ende ruckte hem met
synen crommen Hozen den buyck open / den welken heet
seer saecht ende weec is / maer so hem dat missucht staet hem
den Olyphant met synen langen Snuyp ter neder / en ver-
scheurt hem met synen Tand.

Dat een en twintichste Capittel.

*Van sommige wonderbaerlicke Dieren die in Moorenlant,
ende in India hare wuoninghe hebben.*

In Moorenlant vintmen veel Luchs ende Spyinge / Van des
Luchs ghe-
stalten.
die hebben bynne haren en twee Duten voor aē de
Worst.

Als de Luchs pisse wil / maect hy eengade inde Aerde / effe
begraeft also zijn water / hier af soude den edelen steen Lin-
turus ofte ooghen steen wassen.

Seen Dier ter werelt en heeft soo scherpen ghelicht als
den Luchs / zijn huyp en clautwen wordē tot aschen gebrant
ende ghebruyckte teghen tacken int fondament / oock teghen
pijn int water maken / ende in der keelen. Gesnerus schryft:
onse Luchs zijn clynder als de Wolven / sy hebben cleyne
hoppē hare verwe veranderense na den loop des tijts. Ick
hebbe eenen te Trenten in des Bisschops Hof ghestien / de
welcke de Italianen een Wolf-kadt noemde / want hy was
van aensicht ende Clautwen de kadt het alderghelijckste.
Alle Dieren en menschen vallense en / van de groote Die-
ren en soeckense niet anders dan de Herstenen / maer de cley-
nen etense gants op / in Wittenberger Lant wordense oock
ghebonden : Op een tijt had sich daer een van dese Dieren
verborgen / onder een Eucken-boont / laerende op een roof /
daer quam eenen Timmer-man langhs gaen met een Ax
op den hals / dien spynghe terstont aem / maer dewijl den
Timmerman het te voren ghestien hadde soo ontfingh hy het
lamer de Ax dat hijt niet weynich sagen doot sloech.

Albertus schryft dat dit Dier so scherpen ghelicht heeft /
datter geen spyns gelick en is / want het siet door dingen die
niet doorszichtig en syn / de Poeten fabuleren daer van dat
A a u j

het